

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 89/14

Λουξεμβούργο, 25 Ιουνίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-76/13
Επιτροπή κατά Πορτογαλίας

Η Πορτογαλία καταδικάζεται σε κατ' αποκοπήν ποσό 3 εκατομμυρίων ευρώ καθώς και σε χρηματική ποινή 10 000 ευρώ ανά ημέρα καθυστέρησης για παράβαση της υποχρέωσης εκτέλεσης αποφάσεων του Δικαστηρίου επί προσφυγής λόγω παραβάσεως

Το Δικαστήριο μειώνει το ποσό που πρότεινε η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη μειωμένη ικανότητα πληρωμής της Πορτογαλίας λόγω της οικονομικής κρίσεως

Η εταιρία Portugal Telecom (PTC) είναι ο μεγαλύτερος φορέας τηλεπικοινωνιών στην Πορτογαλία. Δραστηριοποιείται επίσης σε πολλές άλλες χώρες, ιδίως στις πορτογαλόφωνες χώρες (π.χ., στη Βραζιλία έχει την εκμετάλλευση του μεγαλύτερου δικτύου κινητής τηλεφωνίας στο νότιο ημισφαίριο). Το 1995, η Πορτογαλική Κυβέρνηση παραχώρησε στην PTC την αποκλειστική οικονομική εκμετάλλευση της δημόσιας υπηρεσίας τηλεπικοινωνιών. Καταρχήν, η εκμετάλλευση τής παραχωρήθηκε για όσο χρονικό διάστημα η δραστηριότητα αυτή δεν θα είχε ελευθερωθεί σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

Η οδηγία «καθολικής υπηρεσίας»¹, που εκδόθηκε το 2002, προβλέπει ότι κάθε κράτος μέλος οφείλει να ορίζει τους παρόχους της καθολικής υπηρεσίας στο πλαίσιο του σεβασμού των αρχών της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας, της αμεροληψίας και της αναλογικότητας. Η οδηγία αυτή έπρεπε να μεταφερθεί στην εσωτερική έννομη τάξη των κρατών μελών έως τις 24 Ιουλίου 2003.

Το 2005, η Επιτροπή κίνησε κατά της Πορτογαλίας την προ της ασκήσεως προσφυγής διαδικασία λόγω του ότι η PTC εξακολουθούσε, μετά το 2003, να παρέχει την καθολική υπηρεσία κατ' αποκλειστικότητα και ότι η εταιρία αυτή δεν είχε οριστεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει η οδηγία. Το 2009, η Επιτροπή άσκησε κατά της Πορτογαλίας ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή λόγω παραβάσεως. Το Δικαστήριο, με απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2010², έκρινε ότι, όσον αφορά τον καθορισμό του παρόχου της καθολικής υπηρεσίας, η Πορτογαλία δεν είχε μεταφέρει ορθώς στην έννομη τάξη της τις διατάξεις της οδηγίας ούτε είχε εξασφαλίσει την εφαρμογή των διατάξεων αυτών στην πράξη.

Αφού ζήτησε από την Πορτογαλία να συμμορφωθεί πριν από τις 7 Ιουνίου 2011 με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση του 2010, η Επιτροπή, θεωρώντας ότι η απόφαση αυτή εξακολουθούσε να μην έχει εκτελεστεί, αποφάσισε να ασκήσει, το 2013, νέα προσφυγή λόγω παραβάσεως. Βασικά, η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύμβαση παραχωρήσεως που έχει συναφθεί με την PTC εξακολουθεί να ισχύει και ότι οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με την παροχή της καθολικής υπηρεσίας δεν έχουν ακόμα καθοριστεί με διαδικασία σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης. Η Επιτροπή υπογραμμίζει συναφώς ότι η Πορτογαλία κίνησε τη διαδικασία διαγωνισμού για την επιλογή των παρόχων της καθολικής υπηρεσίας μόλις τον Οκτώβριο του 2012, ενώ η νέα νομοθεσία που θα καταργήσει την αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης νομοθεσία θα τεθεί σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2014. Επιπλέον, δεν προβλέπεται καταγγελία της συμβάσεως παραχωρήσεως που συνήφθη με την PTC πριν από το 2025. Η Επιτροπή ζητεί να καταδικαστεί η Πορτογαλία στην καταβολή χρηματικής ποινής 43 500 ευρώ ανά ημέρα καθυστέρησης της

¹ Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία καθολικής υπηρεσίας) (ΕΕ L 108, σ. 51).

² Απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2010, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (υπόθεση [C-154/09](#)).

εκτελέσεως της απόφασης του 2010 καθώς και σε κατ' αποκοπήν ποσό 5 000 ευρώ ανά ημέρα για το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας δημοσίευσής της απόφασης του 2010 και της ημερομηνίας κατά την οποία η Πορτογαλία θα συμμορφωθεί με την απόφαση ή της ημερομηνίας κατά την οποία το Δικαστήριο θα εκδώσει την απόφασή του επί της νέας υποθέσεως λόγω παραβάσεως.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο κρίνει ότι **η Πορτογαλία δεν έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του 2010**. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι, στις 7 Ιουνίου 2011, η σύμβαση παραχωρήσεως που είχε συναφθεί με την ΡΤC εξακολουθούσε να ισχύει και ότι η νομοθεσία για την κατάργηση των διατάξεων που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης θα τεθεί σε ισχύ μόλις την 1η Ιουνίου 2014. Εξάλλου, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, στις 7 Ιουνίου 2011, η Πορτογαλία δεν είχε ορίσει, με διαδικασία σύμφωνη προς την οδηγία, τις επιφορτισμένες με την παροχή της καθολικής υπηρεσίας επιχειρήσεις.

Λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υποθέσεως, **το Δικαστήριο κρίνει ότι δικαιολογείται η καταδίκη της Πορτογαλίας στην καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού και χρηματικής ποινής**.

Όσον αφορά το κατ' αποκοπήν ποσό, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι **η παράλειψη εκτελέσεως της απόφασης του 2010 έβλαψε ιδιωτικά και δημόσια συμφέροντα**. Εξάλλου, υπογραμμίζει ότι η **σύμβαση** παραχωρήσεως με την οποία ανατέθηκε στην ΡΤC η παροχή της καθολικής υπηρεσίας έως το 2025 **εγκρίθηκε** στις 17 Φεβρουαρίου 2003, **μετά την έναρξη της ισχύος της οδηγίας**, και ότι τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να μεταφέρουν την οδηγία αυτή στην εσωτερική έννομη τάξη τους το αργότερο στις 24 Ιουλίου 2003. Το Δικαστήριο κρίνει ότι **τα στοιχεία αυτά είναι ικανά να δικαιολογήσουν τη λήψη αποτρεπτικού μέτρου**, όπως η καταδίκη στην καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού.

Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι **η διάρκεια της παραβάσεως** (ήτοι σχεδόν τριάνμισι έτη, εκ των οποίων είκοσι οκτώ μήνες αφορούν την καθυστέρηση στην εκτέλεση της απόφασης) **είναι υπερβολική**. Κρίνει, εξάλλου, ότι **πρόκειται για σοβαρή παράβαση**, δεδομένου ότι η **παράλειψη της μεταφοράς της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη εμπόδισε την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς** και ότι η **μη εκτέλεση της απόφασης του 2010 είχε αρνητικές συνέπειες για συμφέροντα τόσο ιδιωτικά** (ήτοι τα συμφέροντα των επιχειρήσεων που θα ενδιαφέρονταν ενδεχομένως για την παροχή της καθολικής υπηρεσίας) **όσο και δημόσια** (ήτοι τα συμφέροντα των τελικών χρηστών). Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι πρέπει, ωστόσο, να ληφθεί υπόψη το ότι, όσον αφορά τον καθορισμό των επιφορτισμένων με την παροχή της καθολικής υπηρεσίας επιχειρήσεων, **κινήθηκαν οι προσήκουσες διαδικασίες διαγωνισμού τον Οκτώβριο του 2012**. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι νέες συμβάσεις με τις οποίες καθορίζονται οι επιχειρήσεις αυτές και η οριστική κατάργηση της νομοθεσίας που επιτρέπει τη διατήρηση της ισχύος της αποκλειστικής συμβάσεως της ΡΤC θα αρχίσουν να ισχύουν από 1ης Ιουνίου 2014. Τέλος, το Δικαστήριο υπογραμμίζει **τη μειωμένη ικανότητα πληρωμής της Πορτογαλίας λόγω της οικονομικής κρίσεως**.

Το Δικαστήριο κρίνει, εξάλλου, ότι η **καταβολή χρηματικής ποινής** συνιστά **πρόσφορο χρηματικό μέσο για την εξασφάλιση της πλήρους εκτελέσεως της προμνησθείσας απόφασης**. Κρίνει, ωστόσο, ότι η **επιβολή του ποσού που πρότεινε η Επιτροπή είναι δυσανάλογη**, καθόσον **δεν λαμβάνει δεόντως υπόψη το γεγονός ότι η Πορτογαλία έθεσε σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα προς εκπλήρωση σημαντικού μέρους των υποχρεώσεών της**.

Βάσει των στοιχείων αυτών, το Δικαστήριο κρίνει ότι **εκδείκνυται να καταδικαστεί η Πορτογαλία στην καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού 3 εκατομμυρίων ευρώ καθώς και χρηματικής ποινής 10 000 ευρώ ανά ημέρα καθυστερήσεως στην εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την εκτέλεση της απόφασης του 2010**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582